ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Jitka Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobce: **B. T. N.**, zastoupený Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 1. 2021, čj. MV-197874-3/SO-2020, o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 29. 9. 2021, čj. 43 A 13/2021-63,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 4 114 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Marka Sedláka, advokáta se sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 3. 11. 2020, č. j. OAM-44197-34/ZM-2019, zamítlo Ministerstvo vnitra podle § 46 odst. 6 písm. a) ve spojení s § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), žádost žalobce o vydání zaměstnanecké karty. Správní orgán prvního stupně na základě obsahu utajovaných informací představujících podklad tohoto rozhodnutí uzavřel, že zaměstnaneckou kartu žalobci nelze vydat, neboť pobyt účastníka řízení na území není v zájmu České republiky. Žalovaná podané odvolání zamítla a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdila shora uvedeným rozhodnutím.

[2] Krajský soud v Praze v záhlaví uvedeným rozsudkem rozhodnutí žalované zrušil a vrátil jí věc k dalšímu řízení. Krajský soud považoval za nedůvodné námitky týkající se porušení práv žalobce v důsledku nezpřístupnění utajovaných informací. Soud neshledal

ani důvod předložit věc Ústavnímu soudu. Nesouhlasil ani s tím, že by byla porušena zásada uvedená v § 2 odst. 4 správního řádu. Dospěl však k závěru, že ani na základě doplnění utajovaných informací, které opatřil správní orgán prvního stupně ve spojení s utajovanými informacemi opatřenými dříve, není možné důvodně učinit závěr o tom, že v žalobcově případě je dána překážka pro vydání zaměstnanecké karty. Krajský soud prostudoval utajované informace, které správní orgány nashromáždily, a dospěl k závěru, že tyto informace neskýtají jednotlivě ani ve svém souhrnu dostatečný podklad pro závěry, které správní orgány učinily, tedy že žalobcův pobyt na území České republiky za účelem výkonu zaměstnání na pracovní pozici uvedené v žádosti o zaměstnaneckou kartu není v zájmu České republiky. Správní orgány dovodily, že jsou u žalobce dána rizika, která jsou důsledkem organizovaného zločinu. Ani doplněné podklady však tuto skutečnost podle krajského soudu neprokázalo, a to především z časového hlediska.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[3] Žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[4] Stěžovatelka namítala, že v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu přezkoumávala důsledně, zda předmětné utajované informace vykazují jako podklad pro rozhodnutí znaky věrohodnosti, přesvědčivosti a umožňují jejich verifikaci. To je zřejmé i z předchozího postupu žalované, která opakovaně rušila dříve vydaná rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, neboť obstarané podklady obstát nemohly. Až na základě posledního doplnění utajovaných informací, které obsahovaly bližší konkretizaci o způsobu činnosti organizované zločinecké skupiny, která byla v rozporu se zájmy České republiky, naplnila požadavky kladené na jejich obsah zákonem, judikaturou a povahou věci.

[5] Nesouhlasila s tím, že by se správní orgány nevypořádaly s časovou a věcnou disproporcí mezi trestnou činností organizované skupiny, která se týkala systému Visapoint a byla odhalena v podzimních měsících roku 2018, a datem podání žádosti žalobce. Stěžovatelka musela postupovat podle zákona o pobytu cizinců, resp. podle § 169m odst. 2 tohoto zákona, který pojednává o nakládání s utajovanými informacemi. Ustanovení v návaznosti na záměr zákonodárce zužuje rozsah požadovaného odůvodnění. Odkázala i na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích z 10. 8. 2021, č. j. 61 A 4/2021 - 65, který v totožné věci jiného žadatele dospěl k odlišnému závěru. Odkázala i na další obdobné řešené věci.

[6] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že po celou dobu správního řízení neměl alespoň obecně použitelné informace o utajovaných podkladech. O nich se dozvěděl rámcově až z napadeného rozsudku krajského soudu. Poukázal k tomu na zásah do svých práv zaručených Listinou základních a svobod. Uvedl, že krajský soud zejména v bodech 76 – 79 jeho rozsudku popsal obecným způsobem obsah utajovaných informací, a to aniž by důvody jejich utajení jakkoli ohrozil. Nebylo proto zřejmé, proč takovým způsobem nepostupovaly již správní orgány. Žalobce proto považoval ve shodě s krajským soudem rozhodnutí správních orgánů za nezákonná. Poukázal i na to, že v obdobných věcech rozhodly i jiné krajské soudy obdobně jako krajský soud v nyní souzené věci. Z rozsudků krajských soudů dovodil, že z utajovaných informací mělo vyplývat propojení

s organizovaným zločinem, které mělo spočívat v tom, že žadateli mělo být podání žádosti zajištěno registrací v systému Visapoint nebo prostřednictvím telefonní linky, a to nelegálním způsobem. Pokud se jednalo o takto obecné informace, domníval se žalobce, že nebyl důvod takové informace zatajovat.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud se právně i skutkově podobnou problematikou zabýval již v rozsudku ze dne 7. 2. 2022, čj. 10 Azs 438/2021 – 47, č. 4328/2022 Sb. NSS, kterým zrušil rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 5. 10. 2021, č. j. 57 A 23/2021-48. Z tam uvedených závěrů, na které Nejvyšší správní soud navázal i v dalších rozsudcích (rozsudek z 29. 3. 2022, čj. 4 Azs 405/2021-29, či z 26. 5. 2022, čj. 9 Azs 222/2021-32), proto Nejvyšší správní soud vychází i v nyní projednávané věci. Podle tohoto rozsudku v případě rozhodování na základě utajovaných informací platí, že listiny v utajovaných podkladech nemohou být pouze vyjádřením názoru jejich zpracovatele, bez patřičného skutkového podkladu v podkladech zachyceného a soudem ověřitelného. Správní soudy musí mít možnost zhodnotit věrohodnost a přesvědčivost skutečností v utajovaných podkladech uvedených a jejich význam ve vztahu ke sporné věci (k tomu obdobně také usnesení rozšířeného senátu z 1. 3. 2016, čj. 4 As 1/2015 - 40, č. 3667/2018 Sb. NSS, bod [32]). Smyslem a účelem soudní kontroly rozhodování na základě utajovaných informací je především zajistit, aby k němu byly používány pouze informace skutečné a věrohodné, ne vyfabulované. Tyto informace musí poskytovat dostatečně přesný a spolehlivý skutkový základ pro právní posouzení věci (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu z 12. 3. 2020, čj. 2 Azs 259/2019 - 28, bod [22]).

[10] Nejvyšší správní soud se seznámil s utajovanými informacemi, které jsou vedeny oddělně od správního spisu. Po jejich zhodnocení souhlasí s krajským soudem v tom, že informace, na kterých správní orgány založily svůj závěr o tom, že pobyt žalobce na území není v zájmu České republiky, požadavky kladené na kvalitu utajovaných informací nesplňují. Utajované informace obsahují převážně pouze obecná fakta a tvrzení o migraci z Vietnamu do České republiky. Obecnou závažnost těchto poznatků správní soudy samozřejmě nijak nezpochybňují. Zcela jiné je to však ohledně individualizace těchto okolností ve vztahu k žalobci, neboť že ani nynější rozhodnutí stěžovatelky s individualizací podkladů nijak nepokročilo.

[11] Jediným konkrétnějším faktem, který lze v utajovaných podkladech ve vztahu k žalobci najít, je tvrzení, že je určitým dílčím způsobem spojen s organizovanou zločineckou skupinou (srov. též s. 8 rozhodnutí žalované). To by jistě byl důvod pro negativní rozhodnutí, tedy zamítnutí žalobcovy žádosti. Pro věc je bez významu, že žalobce přímo členem organizované skupiny nebyl nebo že není v tuzemsku trestně stíhán. Pro použitelnost § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců (pobyt cizince na území

není v zájmu České republiky) bohatě postačí, jsou-li tu dostatečné indicie např. o tom, že cizinec „služeb“ kriminálního gangu využil, třebas tak, že uhradil nebo chtěl uhradit oné kriminální skupině nějakou peněžitou částku, doporučil využití gangu jiným vietnamským občanům, případně ho nějak jinak podpořil či chtěl podpořit, byť by se tím sám trestného činu nedopustil (tyto příklady uvádí NSS jen hypoteticky a ilustrativně, bez přímého vztahu k této individuální věci).

[12] Problém ale je, že v utajované informaci není uvedeno nic bližšího ohledně toho, co žalobce skutečně učinil. Tvrzení uvedené v podkladech postrádá jakékoli údaje časové, místní a zdrojové. Nejvyšší správní soud opakuje, že správní soudy v podobných věcech „suplují obhajobu“ a musí tak namísto ní ověřit věrohodnost a přesvědčivost skutkových zjištění. Ovšem informace v podobě, v jaké je Nejvyšší správní soud v utajovaných podkladech zhlédl, nedávají soudu záruku, že jde o informace věrohodné a dostatečně přesvědčivé pro klíčový závěr, že to byl právě žalobce, kdo měl učinit to, co se v utajované zprávě vágně uvádí. Jak již Nejvyšší správní soud v minulosti uvedl, nelze připustit, „*aby pod rouškou údajných utajovaných informací, o jejichž relevanci si nelze učinit úsudek, bylo svévolně a bez spolehlivých skutkových důvodů nakládáno s osudy lidí*“ (rozsudek čj. 2 Azs 259/2019 - 28, bod 22).

[13] Další důvody v utajované informaci obsažené (nejrůznější obsáhlé úvahy a informace o povaze imigrace z Vietnamu) jsou pak již jen zcela obecné a vztahují se v podstatě k jakémukoli vietnamskému žadateli o vydání zaměstnanecké karty. Takové informace mohou být podkladem pro systémové řešení, nepostačují však pro rozhodnutí v individuálním případě.

[14] Nejvyšší správní soud doplňuje, že konkrétnost a závažnost zjištění ve vztahu k žalobci, který z ciziny žádal o pobytový titul, nemusí být taková jako v případech, kdy správní orgány fakticky rozhodují o „vyhoštění“ (v širokém slova smyslu toho slova) ve smyslu článku 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Jinak řečeno, cizinci legálně pobývající na území státu mají větší procesní standardy ochrany proti vyhoštění či obdobným rozhodnutím než cizinci, kteří teprve usilují dostat se na území státu. To ostatně vyplývá ze smyslu základního práva dle článku 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě (srov. k výkladu tohoto základního práva KOSAŘ, David. Komentář k článku 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě, in: Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 1390 násl.).

[15] Nicméně ani v případech podobných případu nynějšího žalobce nelze připustit svévoli či nijak nekontrolovatelné rozhodování. Lze zopakovat, že informace obsažená v utajovaných podkladech je ve vztahu k žalobci nedostačující, v podobě, která znemožňuje soudu si o ní učinit jakýkoli úsudek. Je třeba přesněji uvést fakta (mimo jiné místní a časové údaje), zdroj a způsob jejich zjištění či ověření, popisující chování, jednání či další činnosti žalobce, případně dalších osob. Teprve takto zpracovaná a poskytnutá informace dovolí soudu přezkoumat správnost závěru správních orgánů, že pobyt stěžovatele na území není v zájmu České republiky. Kasační námitky proto Nejvyšší správní soud nepovažuje za důvodné, ale naopak se ztotožňuje s hodnocením krajského soudu, který přiléhavě poukazoval zejména na časovou linku věci.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka, která neměla v řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto mu vůči neúspěšné stěžovatelce náleží náhrada nákladů řízení.

[18] Nejvyšší správní soud přiznal žalobci náhradu nákladů řízení odpovídající odměně advokáta za jeden úkon právní služby, a to písemné podání ve věci - vyjádření [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“)] ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč [§ 13 odst. 4 vyhlášky]. Zástupce žalobce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a odměna se proto o tuto částku zvyšuje. Stěžovatelka (žalovaná) je pro uvedené povinna uhradit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 4 114 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Marka Sedláka, advokáta se sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 3. března 2023

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu